

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова

Інститут післядипломної освіти

СИПКО Т. Д., ЗАБОТІН О.М., ГРОСИЦЬКА О.Є.

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольних робіт з дисципліни „Економічний аналіз”
для студентів спеціальності „Облік і аудит”
післядипломної та заочної форми навчання

Рекомендовані методичною радою НУК
імені Макарова як методичні вказівки

Миколаїв 2009

УДК 55.012.32

Сипко Т.Д., Заботін О.М., Гросицька О.Є. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни „Економічний аналіз” для студентів спеціальності „Облік і аудит” післядипломної та заочної форми навчання. – Миколаїв: НУК, 2009. – 32 с.

Рецензент: к.е.н., доцент Т. А. Бурова

Методичні вказівки містять вимоги та завдання до виконання, оформлення контрольних робіт та їх захисту, перелік законодавчо-нормативних документів, список рекомендованої літератури.

Призначені для студентів післядипломної та заочної форми навчання спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”.

УДК 55.012.32

© Сипко Т.Д., Заботін О.М., Гросицька О.Є., 2009

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2009

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Вказівки по виконанню контрольної роботи.....	5
2. Вимоги до контрольної роботи.....	6
3. Теоретичні питання до виконання контрольної роботи.....	6
4. Задачі.....	11
5. Приклад рішення задачі.....	22
6. Умовні позначення.....	24
7. Варіанти контрольної роботи.....	26
8. Список рекомендованої літератури.....	27

ВСТУП

Економічні труднощі розвитку, яких зазнає значна кількість підприємств України, є наслідком об'єктивних і суб'єктивних чинників, пов'язаних з розбудовою незалежної держави, переходом її до ринкової економіки, глибиною і тривалістю кризових явищ у країні.

Відмінність в дії загальних об'єктивних обставин, в розуміння і належному врахуванні та нейтралізації негативних суб'єктивних факторів, які зумовили економічні проблеми, економічні складнощі можливо розглядати з допомогою економічного аналізу.

Не маючи за мету розкрити всі чинники кризових явищ, все таки можна стверджувати, що відсутність кваліфікованого всебічного і своєчасного аналізу економічних та інших явищ є одним із тих чинників, які спричинили і зумовлюють руйнівні процеси в економіці. Перехід на ринкові засади в народному господарстві України посилив роль економічних законів, фінансових категорій механізм їх дій, а це потребує і ґрунтовніших економічних знань, практичних вмінь, навиків якісно нового аналітичного розуміння діючих процесів на підприємстві і умов господарювання.

Курс економічного аналізу є конкретною методологічною дисципліною для спеціальності "Облік і аудит". Ґрунтуючись на матеріалах інших економічних наук і значною мірою узагальнюючи набуті раніше студентами знання, він дає змогу оцінювати окремі господарські ситуації, технологічні процеси, кінцеві вироби та вирішувати комплексні економічні проблеми на підприємстві, в галузі, в регіонах, тощо.

Головними завданнями навчальної дисципліни є:

1. Оцінювання економічної роботи господарських підприємств, організацій, комерційних банків, інших фінансових організацій;
2. Пошук і обчислення резервів їх діяльності для підвищення ефективності виробництва, поліпшення фінансових результатів їх діяльності;
3. Оволодіння практичними навиками користування здобутими знаннями та інформацією для розв'язування економічних проблем, ситуацій і прийняття на цій підставі оптимальних управлінських рішень.

Основною формою вивчення дисципліни „Економічний аналіз” для студентів "Облік і аудит" післядипломної та заочної форм навчання є самостійна робота, індивідуальна робота з навчальною та методичною літературою, законодавчими та нормативними актами.

1. ВКАЗІВКИ ПО ВИКОНАННЮ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Вивчення дисципліни „Економічний аналіз” студентами "Облік і аудит" післядипломної та заочно освіти завершується виконанням письмової контрольної роботи. В контрольній роботі студент повинен показати знання теоретичних основ економічного аналізу, організації проведення та використання його способів і прийомів для дослідження економічної діяльності суб'єктів господарювання. Робота складається з розкриття теоретичних питань дисципліни „Економічний аналіз” та розв'язування задач. В задачах використовуються умовні цифри.

Відповіді на запитання не повинні повторювати текст рекомендованого підручника, а тільки можливе посилання на нього. Практичні індивідуальні завдання студент виконує у табличній формі, з поясненням рішення задач після таблиці.

Варіант практичної індивідуальної домашньої контрольної роботи студент визначає по двом останнім цифрам шифру своєї залікової книжки.

Контрольна робота складається з двох теоретичних питань та двох задач. Перед тим, як писати роботу, необхідно ретельно і послідовно вивчити навчальний матеріал. Самостійна відповідь передбачає вивчення суті питань, основних визначень, положень, висновків, свого бачення даного питання, використання своїх прикладів та аргументів.

Після вивчення і написання теоретичної частини контрольної роботи рекомендується виконувати практичну частину – рішення задач. Умови задач не потрібно переписувати в чистовий варіант контрольної роботи. Необхідно переписати завдання та дотримуватись послідовності його виконання.

Контрольна робота може бути рукописна і виконана в учнівському зошиті, або виконана за допомогою комп'ютерного набору на листах стандартного формату А4.

При рукописному варіанті робота повинна бути написана розбірливо, чорним або фіолетовим чорнилом без виправлень, понятим почерком.

Для зауважень рецензента необхідно залишити поля 20-25 мм.

Обсяг контрольної роботи в зошиті повинен складати 14-16 аркушів. На останньому листі роботи необхідно вказати список використаної літератури. На початку списку слід вказати законодавчі та нормативні акти (Закони, положення, інструкції), а потім –

методичну літературу в алфавітному порядку по її назві чи її авторові. Після списку літератури ставиться дата завершення роботи і підпис виконавця.

Титульна сторінка контрольної роботи оформляється відповідно до вимог післядипломної та заочної освіти.

Контрольна робота здається на перевірку в післядипломне або заочне відділення. Після перевірки роботи слід уважно ознайомитись з зауваженнями і висновками рецензента, виправити помилки.

Несвоєчасно виконана контрольна робота, одержана пізніше ніж за 15 днів до початку сесії, НЕ РЕЦЕНЗУЄТЬСЯ.

Перед заліком зарахована контрольна робота подається викладачу разом з заліковою книжкою і конспектом.

Список рекомендованої літератури додається.

2. ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. У відповідях на запитання студент повинен показати знання законодавчо-нормативної, навчальної та додаткової літератури щодо сучасного стану економічного аналізу, його невирішених проблем, змін його ролі та задач в зв'язку з розвитком ринкових відносин.

2. При виконанні завдань необхідно показати вміння не тільки робити аналітичні розрахунки, використовуючи ті чи інші прийоми аналізу, але і узагальнювати їх результати, вказати виявлені резерви, продемонструвати знання тенденцій у розвитку ринкової економіки. Бажано у висновках та пропозиціях звертатися до досвіду виробництва по місцю роботи студента-заочника.

3. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

1. Наукові основи економічного аналізу: сутність, поняття й характеристика.
2. Методологічна єдність системності й комплексності економічного аналізу.
3. Поняття економічного аналізу як науки: єдність і боротьба протилежностей і економічний аналіз, перехід кількісних змін у якісні й економічний аналіз, заперечення заперечень і економічний аналіз.
4. Основні принципи економічного аналізу, їх зміст та характеристика.
5. Економічний аналіз і теорія пізнання: характеристика, взаємозв'язок.
6. Предмет економічного аналізу: поняття, зміст, характеристика.
7. Економічний аналіз та найважливіші категорії діалектики, їх взаємозв'язок.

8. Економічний аналіз та управління (менеджмент), маркетинг, їх взаємозв'язок.
9. Економічний аналіз і аудит, їх взаємозв'язок.
10. Економічний аналіз та суміжні дисципліни, їх взаємозв'язок.
11. Економічний аналіз та планування, їх взаємозв'язок.
12. Економічний аналіз і математичне моделювання, їх взаємозв'язок.
13. Зміст, завдання економічного аналізу та його характеристика.
14. Історія становлення економічного аналізу.
15. Економічний аналіз в умовах царської Росії.
16. Економічний аналіз в післяжовтневий період.
17. Економічний аналіз в період переходу до ринкових відносин.
18. Інформаційне забезпечення економічного аналізу: поняття й характеристика.
19. Система економічних показників, їх характеристика і вимоги до підготовки.
20. Основи організації комп'ютерного опрацювання інформації на підприємстві.
21. Мікрорівнева маркетингова інформаційна система на підприємстві.
22. Метод економічного аналізу, його складові елементи, характеристика та методологічна основа.
23. Технічні прийоми економічного аналізу та їх класифікація по ряду ознак.
24. Абстрактно – логічні прийоми економічного дослідження на підприємстві.
25. Особливості використання прийому порівняння в економічних дослідженнях на підприємстві.
26. Евристичні прийоми дослідження в економічному аналізі на підприємстві.
27. Середні величини: поняття, характеристика, можливості їх застосування в економічному аналізі на підприємстві.
28. Відносні величини: поняття, характеристика, можливості їх застосування в економічному аналізі на підприємстві.
29. Використання рядів динаміки в економічному аналізі на підприємстві.
30. Використання графічного способу в економічному аналізі на підприємстві.

31. Групування: поняття, характеристика, можливості його застосування в економічному аналізі на підприємстві.
32. Балансовий метод: поняття, характеристика, можливості його застосування при вирішенні аналітичних задач на підприємстві.
33. Прийоми елімінування в економічному аналізі на підприємстві.
34. Інтегральний метод і його використання в економічному аналізі на підприємстві.
35. Спосіб пропорційного ділення і його використання в економічному аналізі на підприємстві.
36. Спосіб часткової участі і його використання в економічному аналізі на підприємстві.
37. Загальна характеристика математичних методів аналізу.
38. Економіко-математичне моделювання як спосіб вивчення господарської діяльності на підприємстві: поняття, етапи, характеристика.
39. Характеристика й застосування в економічному аналізі методів аналізу кількісного впливу факторів на зміну результативного показника.
40. Характеристика й застосування в економічному аналізі методу комплексної оцінки господарської діяльності; етапи й постановка завдань комплексної оцінки.
41. Застосування графічного методу при вирішенні конкретних аналітичних завдань.
42. Характеристика й застосування в економічному аналізі методів кореляційного, регресивного аналізу.
43. Використання методів динамічного програмування для вирішення конкретних аналітичних завдань на підприємстві.
44. Характеристика й застосування в економічному аналізі методів математичної теорії ігор і теорії масового обслуговування на підприємстві.
45. Метод ланцюгових підстановок і його застосування при вирішенні аналітичних задач для мультиплікативної факторної моделі на підприємстві.
46. Метод відносних різниць і його застосування при вирішенні аналітичних задач для мультиплікативної факторної моделі на підприємстві.
47. Метод ланцюгових підстановок і його застосування при вирішенні аналітичних задач для адитивної факторної моделі на підприємстві.

48. Таблиці: поняття, характеристика, види й можливості їх застосування в економічному аналізі на підприємстві.
49. Методи експертної оцінки при вирішенні аналітичних задач на підприємстві.
50. Інтегральний метод і його застосування в аналізі господарської діяльності на підприємстві.
51. Логарифмічний метод і його застосування в аналізі господарської діяльності на підприємстві.
52. Основні прийоми моделювання детермінованих факторних систем, види моделей й можливості їх застосування в економічному аналізі на підприємстві.
53. Індексний метод і його застосування в економічному аналізі на підприємстві.
54. Економіко-математичне моделювання мікрорівневих фінансових ситуацій.
55. Класифікація факторів і резервів підвищення ефективності виробництва.
56. Методика комплексної оцінки інтенсифікації та ефективності виробництва на підприємстві.
57. Системний підхід в економічному аналізі на підприємстві.
58. Фактори в економічному аналізі на підприємстві: поняття і класифікація.
59. Резерви підвищення ефективності виробництва на підприємстві.
60. Сутність моделювання господарської діяльності в економічному аналізі на підприємстві і засоби його реалізації.
61. Використання математичних методів в економічному аналізі на підприємстві, їх характеристика.
62. Спосіб порівняння в економічному аналізі на підприємстві, його характеристик.
63. Принципи організації пошуку та підрахунку резервів в економічному аналізі на підприємстві.
64. Аналіз в системі планування фінансово-господарської діяльності підприємства.
65. Основні категорії економічного аналізу на підприємстві, їх сутність та характеристика.
66. Економічний аналіз, його завдання та роль в прийнятті управлінських рішень на підприємстві.

67. Перспективи розвитку економічного аналізу на підприємстві.
68. Типологія видів економічного аналізу, їх характеристика.
69. Поточний (ретроспективний) аналіз: мета, завдання, організація, методика проведення на підприємстві.
70. Оперативний аналіз: мета, завдання, організація, методика проведення на підприємстві.
71. Перспективний аналіз: мета, завдання, організація, методика проведення на підприємстві.
72. Особливості методики організації аналізу діяльності підприємства.
73. Організація й методика проведення внутрішньогосподарського і галузевого економічного аналізу на підприємстві.
74. Особливості організації та методики міжгосподарського порівняльного аналізу на підприємстві.
75. Функціонально-вартісний аналіз в вирішенні організаційно-економічних задач, їх характеристика.
76. Досвід та перспективи використання функціонально-вартісного аналізу на підприємстві.
77. Організація функціонально-вартісного аналізу на машинобудівних підприємствах.
78. Система економічної інформації на підприємстві, її характеристика.
79. Інформаційне забезпечення економічного аналізу, його складові частини та структура.
80. Комп'ютерні технології аналітичних робіт на підприємстві.
81. Методичні принципи організації економічного аналізу на підприємстві.
82. Головні етапи аналітичної роботи на підприємстві та їх характеристика.
83. Сукупність джерел інформації економічного аналізу на підприємстві. Методика перевірки їхньої достовірності.
84. Узагальнення та оформлення результатів економічного аналізу на підприємстві.
85. Об'єкти економічного аналізу та система показників, які використовуються в аналізі, їх характеристика.
86. Користувачі аналітичної інформації та суб'єкти економічного аналізу на підприємстві.
87. Класифікація методів та прийомів аналізу, основні їх види, поняття.

88. Поняття, принципи та завдання функціонально-вартісного аналізу, їх характеристика.
89. Основні етапи проведення функціонально-вартісного аналізу на підприємстві, їх характеристика.
90. Економічний аналіз і обґрунтування управлінських рішень у роботі бухгалтера-аналітика на підприємстві.
91. Управління за відхиленнями та економічний аналіз.
92. Управлінський облік і економічний аналіз.
93. Мета й завдання економічного аналізу на підприємстві, їх характеристика.
94. Складові частини аналізу господарської діяльності та напрямки, його використання на підприємстві.
95. Етапи проведення комплексного економічного аналізу на підприємстві, їх характеристика.
96. Основні етапи підготовки інформації для економічного аналізу на підприємстві.
97. Способи перевірки достовірності інформаційної бази економічного аналізу на підприємстві.
98. Загальна модель економіста-аналітика підприємства, її можливість використання у ринкової економіці.
99. Методика визначення та обґрунтування величини резервів на підприємстві, їх види та характеристика.
100. Математично-статистичні методи вивчення зв'язків в економічному аналізі.

4. ЗАДАЧІ

Задача 1.

Скласти факторну модель обсягу готової продукції на підприємстві за допомогою трудових факторів, розрахувати обсяг готової продукції за планом і фактично згідно з моделлю, розрахувати зміни факторних показників, визначити вплив на обсяг готової продукції змін трудових факторів.

Розрахунки згідно з моделлю обсягу готової продукції на підприємстві виконати прийомом ланцюгових підстановок (повним і скороченим).

Зробити висновки та пропозиції.

Вихідні дані:

Показники, одиниці виміру рік	Умовні позначення	Варіанти									
		1		2		3		4		5	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Середньогодинний виробіток 1-го робітника, грн. на особу.	ГВ	4	6	10	11	8	10	12	18	30	33
2. Середня тривалість робочого дня, годин.	Т	8,1	8,0	8,2	7,9	8,2	7,8	7,8	7,86	7,98	7,95
3. Середня облікова чисельність робітників, осіб.	ЧР	2000	1950	5000	4075	4500	4550	6000	5850	15000	12225
5. Середнє число відроблених і-м робітником днів.	Д	230	228	233	230	235	230	224	228	230	229

Показники, одиниці виміру, рік	Умовні позначення	Варіанти									
		6		7		8		9		10	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Середньогодинний виробіток 1-го робітника, грн. на особу.	ГВ	24	30	13	16	26	28	19	23	21	27
2. Середня тривалість робочого дня, годин.	Т	7,82	7,88	8,0	8,1	7,9	7,6	7,78	8,0	7,9	8,1
3. Середня облікова чисельність робітників, осіб.	ЧР	13500	13650	3786	4034	5789	4799	7957	8011	9876	10554
5. Середнє число за рік відроблених і-м робітником днів.	Д	229	230	233	234	229	228	234	230	236	238

Задача 2.

Скласти факторну модель обсягу готової продукції за допомогою факторів основного капіталу, розрахувати обсяг готової продукції за планом і фактично, визначити вплив на обсяг готової продукції змін факторів згідно з ФАКТОРНОЮ МОДЕЛЛЮ.

Розрахунки виконати прийомом ланцюгових підстановок (повним і скороченим).

Зробити висновки та пропозиції.

Вихідні дані:

Показники, одиниці виміру за рік	Умовні позначення	Варіанти									
		1		2		3		4		5	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	ОЗ	4390	4384	5000	6230	5480	5496	2195	2191	1250	1246
2. Питома вага активної частини основних фондів, долів.	ПВ _{АФ}	0,5216	0,523	0,51	0,63	0,48	0,51	0,521	0,523	0,51	0,63
3. Фондовіддача, грн. на грн.	Фв	40,86	39,34	41,49	40,893	39,5	48,6	40,86	39,34	41,49	40,89

Показники, одиниці виміру за рік	Умовні позначення	Варіанти									
		6		7		8		9		10	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	ОЗ	2740	2780	3467	3890	2877	2970	4653	4786	2731	2889
2. Питома вага активної частини основних фондів, долів.	ПВ _{АФ}	0,48	0,51	0,60	0,62	0,513	0,532	0,49	0,52	0,61	0,64
3. Фондовіддача, грн. на грн.	Фв	39,5	48,6	47,43	49,04	39,54	40,27	41,87	42,79	42,41	44,05

Задача 3.

Скласти факторну модель загальної фондовіддачі, розрахувати за планом і фактично фондовіддачу основних засобів, активних основних засобів, розрахувати зміни показників, визначити вплив на фондовіддачу змін ряду факторів згідно з факторною моделлю.

Розрахунки виконати прийомом ланцюгових підстановок (повним і скороченим). Зробити висновки та пропозиції.

Вихідні дані:

Показники, одиниці виміру за рік	Умо вні позн ачен ня	Варіанти									
		1		2		3		4		5	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Обсяг виробництва продукції, грн.	ВП	21780	26444	28654	25453	17658	19143	30007	29685	26586	28805
2. Середньорічна вартість основних засобів, грн.	ОЗ	9855	9967	13567	13642	8530	9746	14786	15087	12976	13153
3. Питома вага активної частини основних фондів, долів.	ПВ _{АФ}	0,48	0,524	0,511	0,521	0,49	0,54	0,5	0,59	0,53	0,52
Показники, одиниці виміру за рік	Умо вні позн ачен ня	Варіанти									
		6		7		8		9		10	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Обсяг виробництва продукції, грн.	ВП	20780	27444	27654	26453	19658	20143	31007	30685	27586	29805
2. Середньорічна вартість основних засобів, грн.	ОЗ	9856	9967	13567	13643	8530	9746	14786	15089	12976	13153
3. Питома вага активної частини основних фондів, долів.	ПВ _{АФ}	0,49	0,524	0,511	0,522	0,49	0,54	0,6	0,59	0,53	0,52

Задача 4.

Проаналізувати загальну зміну суми комплексних витрат підприємства, скласти факторну модель комплексних витрат, розрахувати їх за планом і фактично, визначити вплив на зміну загальної суми комплексних витрат підприємства факторів витрат згідно з факторною моделлю.

Розрахунки виконати прийомом ланцюгових підстановок.

Зробити висновки та пропозиції.

Вихідні дані:

Показники, одиниці виміру за рік	Умо вні позн ачен ня	Варіанти									
		1		2		3		4		5	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Комплексні витрати підприємства - всього, тис. грн.	КВ	41,99	43,25	47,6	47,7	61,2	63,2	47,0	45,3	54,6	60,7
у тому числі: -загальновиробничі витрати, тис. грн;	ЗВ	14,03	13,4	15,9	14,2	22,8	23,9	17,8	15,3	19,4	21,2
- адміністративні витрати, тис. грн;	АВ	19,85	21,2	20,5	21,2	26,5	27,2	19,4	20,1	23,7	27,6
- витрати на збут, тис. грн.	ВЗ	8,11	8,65	11,2	12,3	11,9	12,1	9,8	9,9	11,5	11,9

Показники, одиниці виміру за рік	Умо вні позн ачен ня	Варіанти									
		6		7		8		9		10	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Комплексні витрати підприємства - всього, тис. грн.	КВ	49,8	52,8	53,6	54,8	56,4	50,8	46,6	49,5	41,1	42,1
у тому числі: -загальновиробничі витрати, тис. грн;	ЗВ	17,3	16,5	18,2	19,2	15,7	16,4	14,7	15,2	13,9	14,2
- адміністративні витрати, тис. грн;	АВ	22,6	22,8	23,6	22,4	27,8	23,9	22,2	21,6	18,7	18,6
- витрати на збут, тис. грн.	ВЗ	9,9	13,5	11,8	13,2	12,9	10,5	9,7	12,7	8,5	9,3

Задача 5.

Проаналізувати загальну суму інших фінансових доходів підприємства в звітному році за планом і фактично, їх зміну здійснити аналіз кількісного впливу факторів на загальну зміну суми інших фінансових доходів по роках методом ланцюгових підстановок.

Зробити висновки та пропозиції.

Вихідні дані:

Показники, одиниці виміру за рік	Умо вні позн ачен ня	Варіанти									
		1		2		3		4		5	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Інші фінансові доходи - всього, тис. грн.	ІФД	2,65	2,60	4,09	4,07	5,09	4,84	5,15	4,97	2,47	2,63
у тому числі:											
- дивіденди одержані;	ДО	0,89	0,96	1,35	1,43	2,17	2,19	2,87	2,99	0,75	0,86
- відсотки одержані;	ВО	0,55	0,47	0,98	0,87	1,54	1,64	1,32	1,13	0,64	0,74
- інші доходи від фінансових операцій.	ІД	1,21	1,17	1,76	1,77	1,38	1,01	0,96	0,85	1,08	1,03

Показники, одиниці виміру за рік	Умо вні позн ачен ня	Варіанти									
		6		7		8		9		10	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Інші фінансові доходи - всього, тис. грн.	ІФД	4,03	3,89	2,45	2,37	3,97	3,41	2,64	2,89	2,06	2,27
у тому числі:											
- дивіденди одержані, тис. грн;	ДО	1,58	1,61	0,96	1,12	1,14	1,07	0,88	0,96	0,79	0,74
- відсотки одержані, тис. грн;	ВО	1,39	1,25	0,48	0,39	1,09	1,26	0,67	0,58	0,43	0,57
- інші доходи від фінансових операцій, тис. грн.	ІД	1,06	1,03	1,01	0,86	1,74	1,08	1,09	1,35	0,84	0,96

Задача 6.

Розрахувати вартість одиниці ремонту, скласти факторну модель загальної суми витрат на ремонт, проаналізувати загальну суму витрат на ремонт устаткування в цеху підприємства в звітному році за планом і фактично, їх зміну, здійснити аналіз кількісного впливу факторів на загальну зміну суми витрат на ремонт устаткування в цеху підприємства по роках методом ланцюгових підстановок.

Зробити висновки та пропозиції.

Вихідні дані:

Показники, одиниці виміру за рік	Умовні позначення	Варіанти									
		1		2		3		4		5	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Загальні витрати на ремонт устаткування, тис. грн.	РУ	8,2	8,0	7,6	7,7	9,1	8,9	10,8	11,9	6,4	6,9
2. Кількість ремонтів, одиниць.	КР	246	244	156	134	227	217	198	199	150	163
3. Вартість одиниці ремонту, грн.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Показники, одиниці виміру за рік	Умовні позначення	Варіанти									
		6		7		8		9		10	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Загальні витрати на ремонт устаткування, тис. грн.	РУ	11,2	18,5	8,3	8,1	6,5	7,8	9,7	10,3	10,4	9,9
2. Кількість ремонтів, одиниць.	КР	57	61	84	80	39	43	88	95	107	105
3. Вартість одиниці ремонту, грн.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Задача 7.

Розрахувати вартість одного нормо-часу грн за нормо-час за планом і фактично, скласти факторну модель прямих витрат на оплату праці, проаналізувати зміну прямих витрат на оплату праці в виробничій собівартості готової продукції підприємства, здійснити розрахунок кількісного впливу факторів на зміну трудових витрат за планом і фактично за звітний рік методом ланцюгових підстановок.

Зробити висновки та пропозиції.

Вихідні дані:

Показники, одиниці виміру за рік	Умо вні позн ачен ня	Варіанти									
		1		2		3		4		5	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Пряма зарплата виробничих робочих, тис. грн.	ЗП	87,07	86,66	103,5	102,7	94,78	97,46	75,32	78,54	88,12	75,13
2. Трудомісткість готової продукції, нормо-час.	Т	4046	4089	2013	2017	1978	1764	2978	2867	3954	4067
3. Вартість одного нормо-часу грн. за нормо-час.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Показники, одиниці виміру за рік	Умо вні позн ачен ня	Варіанти									
		6		7		8		9		10	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Пряма зарплата виробничих робочих, тис. грн.	ЗП	100,2	99,17	98,32	99,34	74,18	72,56	84,39	87,11	101,8	102,9
2. Трудомісткість готової продукції, нормо-час.	Т	5123	5300	4376	4014	3120	3600	1654	1760	3654	3572
3. Вартість одного нормо-часу, грн. за нормо-час.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Задача 8.

Проаналізувати ефективність використання нематеріальних активів підприємства в звітному році за планом і фактично, скласти факторну модель показника ефективності використання нематеріальних активів, здійснити аналіз кількісного впливу факторів на зміну показника ефективності використання нематеріальних активів підприємства по роках методом ланцюгових підстановок.

Зробити висновки та пропозиції.

Вихідні дані:

Показники, одиниці виміру за рік	Умовні позначення	Варіанти									
		1		2		3		4		5	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Прибуток підприємства від використання нематеріальних активів, тис. грн.	ПНА	1,25	1,34	1,47	1,42	2,8	2,9	3,4	3,6	1,54	1,25
2. Нематеріальні активи підприємства, тис. грн.	НА	0,268	0,364	0,465	0,564	0,687	0,786	0,953	1,143	0,357	0,275
3. Показник ефективності використання нематеріальних активів, відсотків.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Показники, одиниці виміру за рік	Умовні позначення	Варіанти									
		6		7		8		9		10	
		план	факт	план	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Прибуток підприємства від використання нематеріальних активів, тис. грн.	ПНА	2,5	2,2	3,1	3,3	1,97	2,08	2,87	3,12	1,98	1,99
2. Нематеріальні активи підприємства, тис. грн.	НА	0,351	0,487	0,566	0,476	0,556	0,674	0,689	0,576	0,376	0,465
3. Показник ефективності використання нематеріальних активів, відсотків.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Задача 9.

Розрахувати показник ефективності використання оборотних коштів, скласти факторну модель цього показника, проаналізувати ефективність використання оборотних коштів на підприємстві в звітному році в порівнянні з попереднім роком, здійснити аналіз кількісного впливу факторів на зміну ефективності використання оборотних коштів по роках методом ланцюгових підстановок. Зробити висновки та пропозиції.

Вихідні дані:

Показники, одиниці виміру за рік	Умовні позначення	Варіанти									
		1		2		3		4		5	
		попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний	попередній	звітний
1. Прибуток від реалізації готової продукції (робіт, послуг), тис. грн.	ПГП	2,5	2,8	3,1	3,4	3,8	3,9	1,9	2,2	2,7	2,5
2. Середньорічні залишки оборотних коштів на підприємстві, тис. грн.	ЗОК	2,3	2,39	2,9	2,93	2,1	2,4	0,9	1,2	2,4	2,3
3. Показник ефективності використання оборотних коштів.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?
Показники, одиниці виміру за рік	Умовні позначення	Варіанти									
		6		7		7		9		10	
		план	факт	План	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Прибуток від реалізації готової продукції (робіт, послуг), тис. грн.	ПГП	4,5	4,7	3,8	3,5	3,6	3,9	2,5	2,4	4,3	4,4
2. Середньорічні залишки оборотних коштів на підприємстві, тис. грн.	ЗОК	3,3	3,5	2,8	2,6	3,0	3,7	1,8	1,65	3,8	3,89
3. Показник ефективності використання оборотних коштів.	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?

Задача 10.

Розрахувати прибутковість довгострокових фінансових вкладень підприємства, скласти його факторну модель, проаналізувати зміну прибутковості довгострокових фінансових вкладень підприємства, здійснити аналіз кількісного впливу факторів на зміну прибутковості по роках методом ланцюгових підстановок, розрахувати баланс відхилень.

Зробити висновки та пропозиції.

Вихідні дані:

Показники, одиниці виміру за рік	Умо вні позн ачен ня	Варіанти									
		1		2		3		4		5	
		план	факт	План	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Сума довгострокових фінансових вкладень – всього, млн. грн.	ДФВ	87,1	89,5	89,3	91,7	90,5	93,6	95,0	98,2	98,1	102,9
у тому числі:											
- в акції спільних підприємств, млн. грн;	А	51,8	52,3	52,9	53,4	53,0	54,1	54,8	56,1	55,7	57,2
- позики іншим підприємствам, млн. грн.	П	35,3	37,2	36,4	38,3	37,5	39,5	40,2	42,1	42,4	45,7
2. Прибуток від довгострокових фінансових вкладень – всього, млн. грн.	ПДВ	20,72	20,63	21,98	21,85	22,71	22,46	23,83	24,12	22,67	21,75
у тому числі:											
- від акцій, млн. грн;	ПА	11,27	11,14	12,31	12,13	12,86	12,54	13,72	13,04	12,98	11,97
- від облігацій, млн. грн.	ПО	9,45	9,49	9,67	9,72	9,85	9,92	10,11	11,08	9,69	9,78

Показники, одиниці виміру за рік	Умо вні позн ачен ня	Варіанти									
		6		7		8		9		10	
		план	факт	План	факт	план	факт	план	факт	план	факт
1. Сума довгострокових фінансових вкладень – всього, млн. грн. у тому числі: - в акції спільних підприємств, млн. грн; - позики іншим підприємствам, млн. грн.	ДФВ	87,2	90,8	86,6	88,7	91,8	93,7	92,8	95,7	87,3	91,0
	А	52,4	53,9	51,7	52,4	53,2	54,2	55,3	56,1	52,6	53,8
	П	34,8	36,9	34,9	36,3	38,6	39,5	37,5	39,6	34,7	37,2
2. Прибуток від довгострокових фінансових вкладень – всього, млн. грн. у тому числі: - від акцій; - від облігацій.	ПДВ	20,61	20,49	22,09	22,33	21,41	21,48	23,02	23,28	21,23	20,9
	ПА	11,34	11,04	12,07	12,01	11,77	11,61	12,86	12,53	11,49	11,05
	ПО	9,27	9,45	10,02	10,32	9,64	9,87	10,16	10,75	9,74	9,85

5. ПРИКЛАД РІШЕННЯ ЗАДАЧІ

Необхідно:

1.Визначити результативний показник, скласти його факторну модель, розрахувати вплив факторів на зміну результативного показника методом ланцюгових підстановок.

2.Зробити висновки.

Вихідна інформація наведена в таблиці

<i>Найменування показників</i>	<i>Одиниця виміру</i>	<i>Минулий рік</i>	<i>Звітний рік</i>
Валова продукція	грн	?	?
Кількість працівників	осіб	57	51
Кількість робочих днів	дні	245	238
Тривалість робочого дня	годин	8	7,85
Виробіток працівника за годину	грн	7,12	6,28

Рішення:

1. Складемо факторну модель обсягу валової продукції $ВП=ЧР \cdot Д \cdot Т \cdot В$.

2. Визначаємо обсяг валової продукції за минулий рік

$$ВП_{пл} = ЧР_{пл} \cdot Д_{пл} \cdot Т_{пл} \cdot В_{пл} = 57 \cdot 245 \cdot 8 \cdot 7,12 = 795446,40 \text{ грн.}$$

3. Визначаємо обсяг валової продукції за звітний рік

$$ВП_{ф} = ЧР_{ф} \cdot Д_{ф} \cdot Т_{ф} \cdot В_{ф} = 51 \cdot 238 \cdot 7,85 \cdot 6,28 = 598379,12 \text{ грн.}$$

3. Визначаємо обсяг валової продукції по роках в залежності від зміни окремих показників, тобто, зробимо проміжні розрахунки

$$ВП_{ум1} = 51 \cdot 245 \cdot 8 \cdot 7,12 = 711715,2 \text{ грн.}$$

$$ВП_{ум2} = 51 \cdot 238 \cdot 8 \cdot 7,12 = 691380,48 \text{ грн.}$$

$$ВП_{ум3} = 51 \cdot 238 \cdot 7,85 \cdot 7,12 = 678417,09 \text{ грн.}$$

2. Визначаємо вплив змін окремих факторів на зміну обсягу валової продукції

згідно з факторною моделлю:

- вплив зміни кількості працівників, осіб

$$\Delta ВП_{чр} = 711715,2 - 795446,40 = -83731,2 \text{ грн.}$$

- вплив зміни кількості робочих днів

$$\Delta ВП_{д} = 691380,48 - 711715,2 = -20334,72 \text{ грн.}$$

- вплив зміни тривалості робочого дня

$$\Delta ВП_{т} = 678417,09 - 691380,48 = -12963,39 \text{ грн.}$$

- вплив зміни виробітку працівника за годину

$$\Delta ВП_{в} = 598379,12 - 678417,09 = -80037,97 \text{ грн.}$$

3. Розрахуємо баланс відхилень факторних показників:

$$\Delta ВП = ВП_{ф} - ВП_{пл} = \Delta ВП_{чр} + \Delta ВП_{д} + \Delta ВП_{т} + \Delta ВП_{в} = 598379,12 - 795446,40 \\ = -83731,2 - 20334,72 - 12963,39 - 80037,97 = -197067,28 \text{ грн.}$$

Висновок:

На підприємстві товарна продукція в звітному році в порівнянні з минулим зменшилась на 197067,28 грн, у відсотках цей показник дорівнює 24,77 % під впливом таких факторів:

- 1) зменшення кількості працівників на 6 осіб (-10,5 %) призвело до зменшення валової продукції на 83731,2 грн;
- 2) зменшення кількості робочих днів на 7(-2,85 %) призвело до зменшення валової продукції на 20334,72 грн;
- 3) зменшення тривалості робочого дня на 0,15 год. (1,875 %) призвело до зменшення валової продукції на 12963,39 грн;
- 4) зменшення виробітку працівника ГРНЕЙ за годину на 0,84 грн.(-11,8 %) призвело до зменшення валової продукції на 80037,97 грн.

6. УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

ГВ – середньо годинний виробіток 1-го робітника;

ОЗ – середньорічна вартість основних засобів;

ПВ_{АФ} – питома вага активних фондів;

Ф_В – фондодіддача активних фондів;

Т – середня тривалість робочого дня;

Д – середнє число відроблених і-м робітником днів;

ЧР – середня облікова чисельність робітників;

КВ – комплексні витрати підприємства;

ЗВ – загальновиробничі витрати;

АВ – адміністративні витрати;

ВЗ – витрати на збут;

ІФД – інші фінансові доходи;

ДО – дивіденди одержані;

ВО – відсотки одержані;

ІД – інші доходи від фінансових операцій;

РУ – загальні витрати на ремонт устаткування;

КР – кількість ремонтів;

ЗП – пряма зарплата виробничих робочих;

Т – трудомісткість готової продукції;

ПНА – прибуток підприємства від використання нематеріальних активів;

НА – нематеріальні активи підприємства;

ПГП – прибуток від реалізації готової продукції (робіт, послуг);
ЗОК – середньорічні залишки оборотних коштів на підприємстві;
ДФВ – сума довгострокових фінансових вкладень;
А – сума довгострокових фінансових вкладень в акції спільних підприємств;
П – позики іншим підприємствам;
ПДВ – прибуток від довгострокових фінансових вкладень;
ПА – прибуток від акцій;
ПО – прибуток від облігацій.

7. ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Передостання цифра залкової книжки Остання цифра залкової книжки	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1,50 1(1), 4(1)	2,51 1(2), 4(2)	3,52 1(3), 4(3)	4,53 1(4), 4(4)	5,54 1(5), 4(5)	6,55 1(6), 4(6)	7,56 1(7), 4(7)	8,57 1(8), 4(8)	9,58 1(9), 4(9)	10,59 1(10), 4(10)
1	11,60 2(1), 5(1)	12,61 2(2), 5(2)	13,62 2(3), 5(3)	14,63 2(4), 5(4)	15,64 2(5), 5(5)	16,65 2(6), 5(6)	17,66 2(7), 5(7)	18,67 2(8), 5(8)	19,68 2(9), 5(9)	20,69 2(10), 5(10)
2	21,70 3(1), 6(1)	22,71 3(2), 6(2)	23,72 3(3), 6(3)	24,73 3(4), 6(4)	25,74 3(5), 6(5)	26,75 3(6), 6(6)	27,76 3(7), 6(7)	28,77 3(8), 6(8)	29,78 3(9), 6(9)	30,79 3(10), 6(10)
3	31,80 7(1), 8(1)	32,81 7(2), 8(2)	33,82 7(3), 8(3)	34,83 7(4), 8(4)	35,84 7(5), 8(5)	36,85 7(6), 8(6)	37,86 7(7), 8(7)	38,87 7(8), 8(8)	39,88 7(9), 8(9)	40,89 7(10), 8(10)
4	41,90 9(1), 10(1)	42,91 2(1), 6(1)	43,92 2(2), 6(2)	44,93 2(3), 6(3)	45,94 9(2), 10(2)	46,95 9(3), 10(3)	47,96 9(4), 10(4)	48,97 9(5), 10(5)	49,98 9(6), 10(6)	50,99 9(7), 10(7)
5	51,10 0 9(8), 10(8)	52,10 2(4), 6(4)	53,9 2(5), 6(5)	54,8 2(6), 6(6)	55,7 9(9), 10(9)	56,6 9(10), 4(1)	57,5 10(10) 5(1)	58,4 2(10), 6(10)	59,3 8(1), 4(1)	60,2 8(2), 4(2)
6	61,1 9(1), 4(2)	62,11 9(2), 4(3)	63,12 9(3), 4(4)	64,13 9(4), 4(5)	65,14 9(5), 4(6)	66,15 9(6), 4(7)	67,16 9(7), 4(8)	68,17 9(8), 4(9)	69,18 10(8), 1(8)	70,19 10(9), 1(9)
7	71,20 10(1), 1(1)	72,21 2(7), 6(7)	73,22 2(8), 6(8)	74,23 2(9), 6(9)	75,24 10(2), 1(2)	76,25 10(3), 1(3)	77,26 10(4), 1(4)	78,27 10(5), 1(5)	79,28 10(6), 1(6)	80,29 10(7), 1(7)
8	81,30 3(1), 7(1)	82,31 3(2), 7(2)	83,32 3(3), 7(3)	84,33 3(4), 7(4)	85,34 3(5), 7(5)	86,35 3(6), 7(6)	87,36 3(7), 7(7)	88,37 3(8), 7(8)	89,38 3(9), 7(9)	90,39 3(10), 7(10)
9	91,40 8(1), 3(1)	92,41 8(2), 3(2)	93,42 8(3), 3(3)	94,43 8(4), 3(4)	95,44 8(5), 3(5)	96,45 8(6), 3(6)	97,46 8(3), 4(3)	98,47 8(4), 4(4)	99,48 8(5), 4(5)	100, 49 8(6), 4(6)

Примітка:

1,33 1(1),13(5)

перші два номери – номери питань,
другі два номери – номери задач з
номером варіанта в дужках.

8. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 "Баланс". Затверджено наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 "Звіт про фінансові результати". Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87.

3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 "Звіт про рух грошових коштів". Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87.

4. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 "Звіт про власний капітал". Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87.

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 "Основні засоби". Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92.

6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи". Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 р. № 242.

7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси". Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246.

8. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Доходи". Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 87.

9. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати". Затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318.

10. Анализ хозяйственной деятельности в промышленности / Н.А. Русак, В.И. Стражев, О.Ф. Мигун й др. Под. общ. ред. В.И. Стражева. - 4-е изд., испр. и доп. - Мн.: Высшая школа, 1999. - 398 с.

11. Баканов М.И., Шеремет А.Д. Теория экономического анализа. - М.: Финансы и статистика, 2000. - 416 с.

12. Баканов М.И., Шеремет А.Д. Экономический анализ: ситуации, тесты, примеры, задачи, выбор оптимальных решений,

финансовое прогнозирование: Учеб. пособие. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 656 с.

13. Бутинець Ф.Ф., Мних Є.В., Олійник О.В. Економічний аналіз: Практикум. Навчальний посібник для студентів вузів. - Житомир: ЖІТІ, 2000. -416 с.

14. Головка В.І., Мінченко А.В., Шарманська В.М. Фінансово – економічна діяльність підприємства: контроль, аналіз та безпека. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. -448 с.

15. Економічний аналіз: Навч.посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін.;За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2003. - 556 с.

16. Елисеева И.И., Юзбашев М.М. Общая теория статистики. - М.: Финансы и статистика, 1996. -367 с.

17. Івахненко В.М., Горбатюк М.І., Львовчкін В.С. Економічний аналіз: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни, - К.: КНЕУ, 1999. - 176 с.

18. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: Навчальний посібник. - К.: Знання-Прес, 2002. - 190 с.

19. Іващенко В.І., Болюх М.А. Економічний аналіз господарської діяльності. Навчальний посібник. – К.: ЗАТ “НІЧЛАВА”, 1999. – 204 с.

20. Ковалёв В.В., Волкова О.Н. Анализ хозяйственной деятельности предприятия. – М.: ПБОЮЛ Гриженко Е.М., 2000. - 424 с.

21. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. Навч. посіб. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2001. - 378 с.

22. Мельнік В.М. Основи економічного аналізу (короткий теоретико-методологічний курс): навчальний посібник. - Ірпінь, 2001. - 183 с.

23. Пономаренко О.І. та ін. Сучасний економічний аналіз : У 2 ч. Ч. 1 Мікроекономіка: Навч. посіб. / О.І. Пономаренко, М.О. Перестюк, В.М. Бурим – К.: Вища шк., 2004. – 262 с.

24. Пономаренко О.І. та ін. Сучасний економічний аналіз : У 2 ч. Ч. 2 Макроекономіка: Навч. посіб. / О.І. Пономаренко, М.О. Перестюк, В.М. Бурим – К.: Вища шк., 2004. – 207 с.

25. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання. Підручник. – Тернопіль: Економічна думка, 2001. - 454 с.

26. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І., Москаленко В.В. Комп'юте-різація економічного аналізу (теорія, практика): Навч. пос. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 340 с.
27. Прыкина Л.В. Экономический анализ предприятия: Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ – ДАНА, 2002. – 360 с.
28. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предпри-ятия: 4-е изд., доп. и перераб. – Минск: ООО “Новое знание”, 1999. – 688 с.
29. Сипко Т.Д. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посібник. – Миколаїв: УДМТУ, 2003. – 196 с.
30. Скворцов Н.Н., Омельченко Л.Н. Организация функциональ-но – стоимостного анализа на машиностроительных предприятиях. – К.: Техника, 1987. – 112 с.
31. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз. Навчальний посібник. – 3- те видання, перероблене. – Львів: „Новий світ – 2000”, 2004. - 344 с.
32. Чернелевський Л.М. Економічний аналіз на підприємствах промисловості і торгівлі. Підручник. – К., 2003. - 312 с.
33. Шеремет А.Д., Сайфулин Р.С. Методика финансового ана-лиза. - М.: ИНФРА-М, 2000. - 208 с.

Навчальне видання

СИПКО Тетяна Данилівна
ЗАБОТІН Олег Михайлович
ГРОСИЦЬКА Олена Євгенівна

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання контрольних робіт з дисципліни „Економічний аналіз”
для студентів спеціальності „Облік і аудит”
післядипломної та заочної форми навчання

(українською мовою)

Верстка *В.Г. Мазанко*
Макетування *В.Г. Мазанко*

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
Видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК№2506 від 25.05.2006 р.

Підписано до друку 08.04.09. Папір офсетний. Формат 60×84/16.
Друк офсетний. Гарнітура “Таймс”. Ум. друк. арк. 1,7. Обл.-вид. арк. 2,0
Тираж 100 прим. Зам. № 161. Ціна договірна.

Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування,
54002, м. Миколаїв, вул. Скороходова, 5

